

แนวทางการดำเนินงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ก่อนถึงโรงพยาบาล ระดับจังหวัด

กิตติกรรมประกาศ

โครงการการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาลของชุมชนและองค์กร ปักครองส่วนห้องถินเพื่อพัฒนาสู่ระบบด้านแบบและการพัฒนาระบบด้านนี้ชัดหลักของระบบฯ ฉบับนี้ สำเร็จและสมบูรณ์ลงด้วยดี ด้วยความ กรุณาในการให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ ตลอดจนข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่คณะวิจัยด้วยดีเสมอมา จาก นายแพทย์ชาตรี เจริญชีวงศุล เลขาธิการสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ รวมทั้งทีมงานสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติทุกท่าน และขอขอบคุณศาสตราจารย์ นายแพทย์ไพฑูรย์ สุริยะวงศ์ไพศาล ที่ปรึกษาทางวิชาการโครงการฯ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จน โครงการวิจัยฯ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คณะวิจัยขอขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของทุกจังหวัดที่คุณจะได้ไปศึกษา ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น อุบลราชธานี ลำปาง เพชรบุรี ภูเก็ต และสงขลา ซึ่งได้แก่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสาขาเขตพื้นที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ศูนย์รับแจ้งเหตุ และสั่งการประจำจังหวัด องค์กรปกครองส่วนห้องถิน หน่วยปฏิบัติการทุกระดับ สมาคมภูษีพและภูษัย และมูลนิธิ ตลอดจน ภาคีสนับสนุนระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินของแต่ละจังหวัดซึ่งไม่สามารถเอียนนามได้ครบถ้วน ที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ และ อนุเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ในการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะที่ดีในการพัฒนาระบบฯ

โครงการวิจัยฯ นี้ จะไม่สามารถเป็นไปได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนทุกการวิจัยจากแผนงานร่วมสร้างเสริมสุขภาพกับระบบหลัก ประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ผรส.) เพื่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ตลอดจน ภาควิชาศิริรวมอุดสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้โอกาสในการศึกษาและทำวิจัยครั้งนี้ คณะวิจัย จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะวิจัย

b 6973

ห้องสมุด ๑๐๐ ชี aben ห้องพักน้ำ

บทนำ

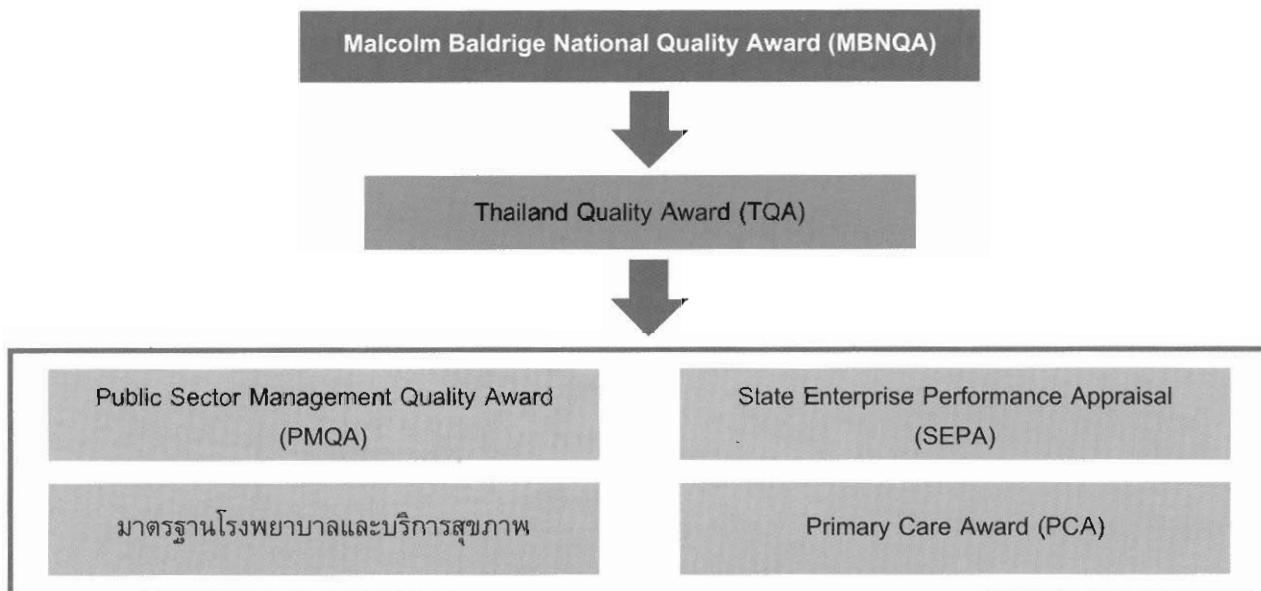
งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล โดยการลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก ถึงแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบฯ ในพื้นที่ศึกษา ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น อุบลราชธานี ลำปาง เพชรบุรี ภูเก็ต และสงขลา จากนั้นคณาวิจัยได้พิจารณาเลือกรอบแนวคิดที่จะมาใช้ในการถอดบทเรียนแนวทางการดำเนินงาน ของแต่ละจังหวัด ซึ่งคณาวิจัยได้อาศัยกรอบแนวคิดรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA) ใน การวิเคราะห์การดำเนินงานของแต่ละจังหวัด โดยกรอบแนวคิดนี้เป็นการมองเชิงระบบ ทำให้เห็นการเชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบอย่าง คณาวิจัยจึงห่วงว่ากรอบ MBNQA ดังกล่าว จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบฯ "ได้พิจารณา งานในเชิงองค์รวม หรือมองเห็นองค์ประกอบอยู่ที่อ่าจะเลยความสำคัญไป นอกจากนี้ คณาวิจัยเชื่อว่าแนวทางที่ได้วิเคราะห์และสรุปจากพื้นที่ศึกษาทั้ง ๖ จังหวัดคงเป็นประโยชน์ให้กับจังหวัดอื่นๆ ที่กำลังพัฒนาระบบฯ ได้นำไปเป็นแบบอย่างหรือขยายผลต่อไป"

เลขหน่วย Wx215 s213 u 2552
เลขทะเบียน 00007396
วันที่ 10 ก.พ. 2554

รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA)

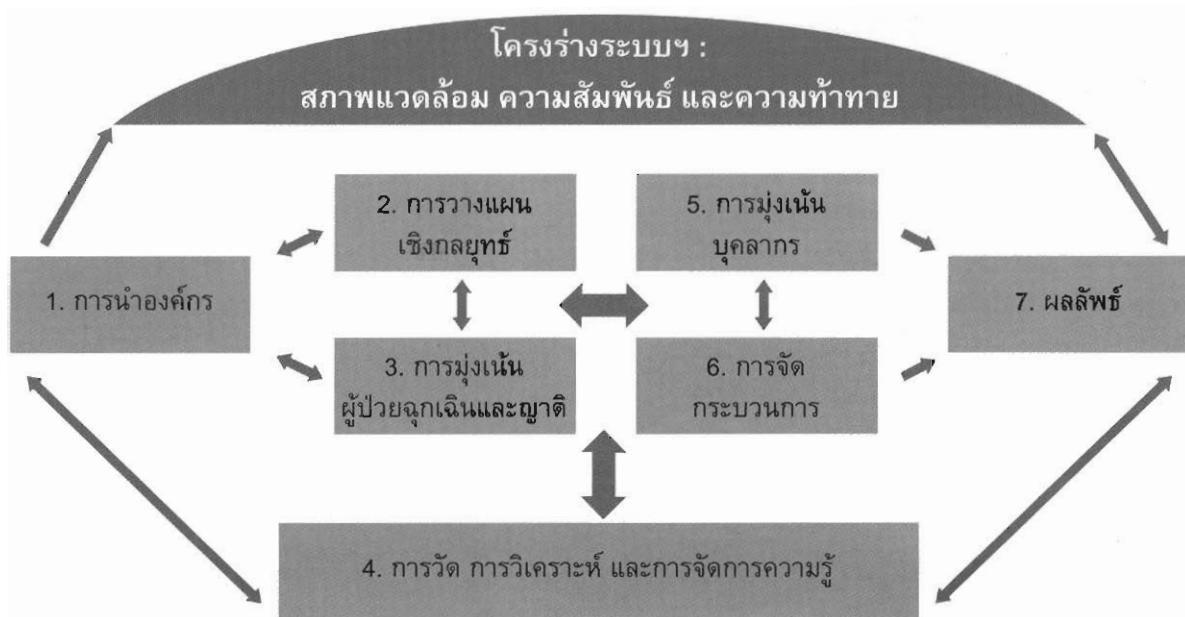
งานวิจัยนี้ได้ศึกษา และสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานในระบบฯ ภายใต้กรอบแนวคิดของ MBNQA ซึ่งเป็น รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรทุกขนาด ทุกประเภท ทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน องค์กรที่แสวงหาผลกำไร และองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริม และยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการ

สำหรับประเทศไทยได้มีการนำ MBNQA มาประยุกต์ในรูปแบบเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ซึ่งปัจจุบันมีองค์กรต่างๆ ได้นำเกณฑ์ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) ระบบประเมินคุณภาพรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Performance Appraisal: SEPA) มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับเฉลิมพระเกียรติ值along สิริราชสมบัติครบ 60 ปี และเกณฑ์คุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิ (Primary Care Award: PCA)

การประยุกต์ใช้กรอบ MBNQA ในประเทศไทย

กรอบการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ก่อนถึงโรงพยาบาล ระดับจังหวัด

Health Care Criteria for Performance Excellence Versions of MBNQA

ในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล

ที่มา : ประยุกต์จากการ MBNQA (Malcolm Baldrige National Quality Award)

7 หมวดสำคัญ ในการวิเคราะห์แนวการทำงานดำเนินงาน ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล

หมวดที่ 0 โครงสร้างระบบฯ (Organization Profile)

1 ลักษณะพื้นฐานของระบบฯ

2 สถานะของระบบฯ

หมวดที่ 1 การนำองค์กร (Leadership)

1.1 บทบาทผู้นำองค์กร

1.2 ระบบธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อชุมชน

หมวดที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning)

2.1 การจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์

2.2 การแปลงแผนเชิงกลยุทธ์ให้เป็นแผนปฏิบัติการ

หมวดที่ 3 การมุ่งเน้นผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ (Customer Focus)

3.1 การสร้างความผูกพันให้แก่ผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ

3.2 การตอบรับของผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ

หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement Analysis and Knowledge Management)

4.1 การวัดผลการดำเนินงาน

4.2 การจัดการสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการความรู้

หมวดที่ 5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce)

5.1 ความผูกพันของบุคลากร

5.2 สภาพแวดล้อมของบุคลากร

หมวดที่ 6 การจัดกระบวนการ (Work Processes)

6.1 ระบบงาน

6.2 กระบวนการทำงาน

หมวดที่ 7 ผลลัพธ์ (Results)

แนวการดำเนินงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล ในพื้นที่ศึกษา 6 จังหวัด

หมวดที่ ๐ โครงร่างระบบ (Organization Profile)

หมวดที่ ๐ โครงร่างระบบฯ

๑. ลักษณะพื้นฐานของระบบฯ

๒. สถานะของระบบฯ

๑ ลักษณะพื้นฐานของระบบฯ

คณะกรรมการพิจารณาถึงภาพรวมในปัจจุบันของระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานและความท้าทายในการพัฒนาระบบฯ ของจังหวัด ดังนี้

- รูปแบบการจัดบริการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ของหน่วยปฏิบัติการ หรือหน่วยงานที่สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพน.) รับรอง
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมและวัฒนธรรมของระบบฯ
- บุคลากรที่ปฏิบัติงานในระบบฯ และหน้าที่ความรับผิดชอบ
- อาคารสถานที่ เทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการให้บริการและการปฏิบัติงาน
- กฏหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือแนวทางปฏิบัติ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

2 สถานะของระบบฯ

คณะกรรมการพิจารณาถึงระดับความสำเร็จในการพัฒนา ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ และการปรับปรุงผลการดำเนินงานระบบฯ ของจังหวัด ดังนี้

- ระดับความสำเร็จในการพัฒนาการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดของ สพฉ. ในปัจจุบัน และปัจจัยหลักที่ทำให้ระบบฯ ประสบความสำเร็จที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ของ สพฉ.
- การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติของ สพฉ. กำหนดเป็นความท้าทายเชิงกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบฯ
- กระบวนการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยจัดทำในลักษณะวงจรการบริหารคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act: PDCA) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงผลการดำเนินงานระบบฯ ของจังหวัด

หมวดที่ 1 การนำร่องค์กร (Leadership)

หมวดที่ 1 การนำร่องค์กร

1.1 บทบาทผู้นำร่องค์กร

1.2 ระบบธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อชุมชน

1.1 บทบาทผู้นำร่องค์กร

ผู้บริหารระดับสูง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของระบบฯ ระดับจังหวัด รวมทั้งสื่อสารให้บุคลากรมีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และมีการสร้างบรรยากาศให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการกำหนด “วิสัยทัศน์” ของระบบฯ ระดับจังหวัด 3 รูปแบบ ดังนี้

- กำหนดวิสัยทัศน์ตาม สพน. ได้แก่ จังหวัดสงขลา
- กำหนดวิสัยทัศน์ขึ้นใหม่ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น เพชรบูรีและภูเก็ต
- กำหนดวิสัยทัศน์ตาม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ได้แก่ จังหวัดลำปางและอุบลราชธานี

ตัวอย่าง การกำหนดวิสัยทัศน์

จังหวัดภูเก็ต

ผู้บริหารระดับสูงของ สสจ. ในฐานะสำนักงานระบบบริการการแพทย์จุกเฉิน กำหนดวิสัยทัศน์ระบบฯ ระดับจังหวัด คือ “พัฒนาระบบ EMS ที่ได้มาตรฐาน ครอบคลุม เข้าถึงได้ และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั้งในยามปกติ และยามวิกฤติ”

- มาตรฐาน หมายถึง มาตรฐานระดับสากล
- ครอบคลุม หมายถึง ครอบคลุมการให้บริการทั้งภาคพื้นดิน ทะเล และเกาะ
- เข้าถึงได้ หมายถึง สามารถเข้าถึงได้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นคนไทย
- ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั้งในยามปกติและยามวิกฤติ หมายถึง ตอบสนองความต้องการของประชาชนในยามปกติ คือทุกวัน และยามวิกฤติ คือภาวะภัยพิบัติ

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการสร้างบรรยายการให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี รูปแบบ ดังนี้

1. การสนับสนุนและประสานความร่วมมือให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความพร้อมจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ โดยเน้นการพิจารณาจากล่างขึ้นบน หรือ Bottom Up ได้แก่ จังหวัดของแก่น ลำปาง เพชรบูรี ภูเก็ต และสงขลา
2. การสนับสนุนและประสานความร่วมมือให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความพร้อมจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ โดยเน้นการพิจารณาจากบนลงล่าง หรือ Top Down ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี

ด้วยร่าง การสร้างบรรยายการให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

จังหวัดเพชรบูรี

ผู้บริหารระดับสูงและคณะทำงาน คือเจ้าหน้าที่กลุ่มงานควบคุมโรค ของ สสจ. มีนโยบายเชิงรุกในการสร้างเครือข่ายระบบฯ โดยเน้นการลงพื้นที่เพื่อชี้แจงและซักชวนให้ อปท. เข้าร่วมเครือข่ายระบบฯ โดยมีขั้นตอน คือ

- เลือก อปท. ที่มีความพร้อม เช่น ผ่านการอบรมหลักสูตร FR แต่ยังไม่ออกปฏิบัติงาน หรือพื้นที่ใหม่ ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน
- กำหนดการเยี่ยม อปท. เช่น การกำหนดวันที่นายก อบด. หรือปลัด อบด. สะดวก และจัดเตรียมตารางเวลาในการลงพื้นที่วิธีการข้างต้น ส่งผลให้ท้องถิ่น สนใจเข้าร่วมเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

1.2 ระบบธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อชุมชน

ผู้บริหารระดับสูง มีการนำระบบธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการระบบฯ ระดับจังหวัด รวมทั้งมีการทำให้มั่นใจว่าระบบฯ มีการดำเนินงานภายใต้กรอบจริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการจัดตั้งคณะกรรมการระบบฯ การตรวจสอบค่าตอบแทนปฎิบัติการด้วยความโปร่งใส และการนิเทศงานจากองค์กรภายในและนอกจังหวัด

ตัวอย่าง คณะกรรมการระบบฯ จังหวัดสangขลา

ผู้บริหารระดับสูงของ สสจ. ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบฯ ระดับจังหวัด ตามมาตรฐานของ สพน. เป็นประจำทุกปี เช่น ปี 2552 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบฯ ประกอบด้วย

● คณะกรรมการการที่ปรึกษา มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สสจ. โรงพยาบาล สุขภาพเรืองสangขลา ขนส่งจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด และ อปท. ฯลฯ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการแพทย์ ฉุกเฉินในจังหวัด และสนับสนุน ควบคุมการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

● คณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน มีนายแพทย์ สสจ. เป็นประธานกรรมการ และตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สสจ. โรงพยาบาล อปท. และมูลนิธิ ทำหน้าที่จัดทำแผนงานและโครงการระบบฯ รวมทั้ง สนับสนุน ติดตามและประสานงานกับหน่วยปฏิบัติการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบฯ เพื่อให้การดำเนินงานการแพทย์ฉุกเฉิน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ตัวอย่าง การตรวจสอบค่าตอบแทนปฏิบัติการ

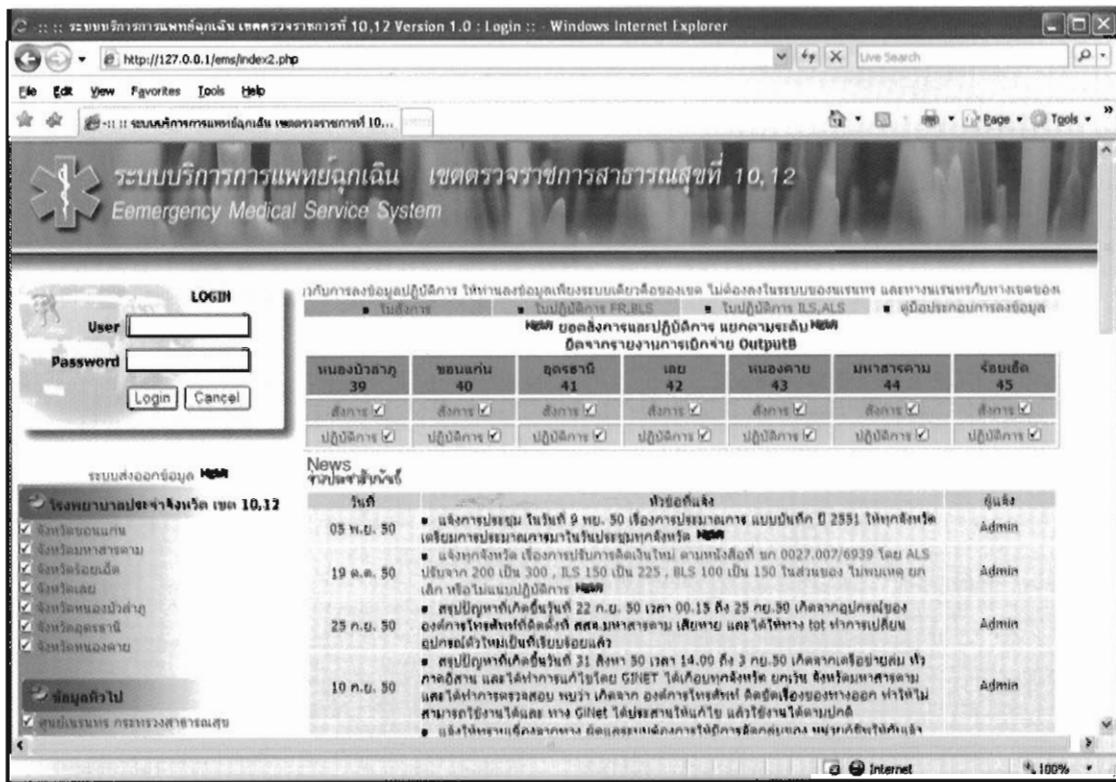
จังหวัดขอนแก่น

สำนักงานเลขานุการศูนย์อุบัติเหตุและวิกฤติบำบัด โรงพยาบาลขอนแก่น ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินและศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ โดยมีขั้นตอนการตรวจสอบการจัดสรรค่าตอบแทนปฏิบัติการ ดังนี้

1. จับคู่แบบบันทึกการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติการและแบบบันทึกการรับแจ้งและสั่งการของศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาการจ่ายค่าตอบแทน ซึ่งข้อมูลทั้ง 2 ส่วนต้องตรงกัน และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 และ 12
2. ส่งสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยปฏิบัติการไปยังกลุ่มงานควบคุมโรค สสจ. เพื่อขออนุมัติงานค่าตอบแทนปฏิบัติการให้แก่หน่วยปฏิบัติการ จากนั้นกลุ่มงานควบคุมโรค จะตรวจสอบหลักฐานการเบิกค่าตอบแทนปฏิบัติการอีกครั้ง และส่งให้ นายแพทย์ สสจ. ลงนามอนุมัติการเบิกจ่าย

แบบบันทึกการรับแจ้งเหตุและสั่งการ
เขตตรวจราชการสำนารณ์สุขที่ 10 และ 12

แบบบันทึกการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน
ระดับพื้นฐาน/เบื้องต้น
เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 และ 12

โปรแกรมบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 และ 12

ตัวอย่าง การนิเทศงาน

จังหวัดลำปาง

มีการนิเทศงานภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด โดยหากเป็นการนิเทศงานภายในจังหวัด จะมอบหมายให้ โรงพยาบาลแม่ข่ายทำหน้าที่นิเทศหน่วยปฏิบัติการ สำหรับการนิเทศงานภายนอกจังหวัด จะมีการนิเทศจากสำนักผู้ดูแลราชการ กระทรวงสาธารณสุข

หมวดที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning)

หมวดที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์

2.1 การจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์

2.2 การแปลงแผนเชิงกลยุทธ์ให้เป็น แผนปฏิบัติการ

2.1 การจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์

คณะกรรมการ มีการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ ด้วยการกำหนดความท้าทาย ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ และวัดถูกประสิทธิภาพเชิงกลยุทธ์ ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ชุมชนแห่งชาติของ สพฉ.

พื้นที่ศึกษา 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น เพชรบุรี และสระบุรี มีการนำกรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ชุมชนแห่งชาติของ สพฉ. เป็นแนวทางในการกำหนดแผนเชิงกลยุทธ์ระดับจังหวัด ส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ลำปางและภูเก็ต ยังไม่มีรูปแบบการกำหนดแผนเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน

ตัวอย่าง การจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ ปี 2552

จังหวัดสangkhla

จังหวัดสangkhla นำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติของ สพน. มาปรับใช้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ของระบบฯ โดยจัดทำทุกปีงบประมาณ ซึ่งมี สสจ. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ร่วมกับโรงพยาบาลหาดใหญ่และโรงพยาบาลแม่โขنز จัดทำในลักษณะที่เรียกว่า “ประชุมโถะเลิก” โดยในการวางแผนเชิงกลยุทธ์นั้น จะมีการพิจารณา 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบฯ ในปัจจุบันมาและสิ่งที่ต้องการพัฒนา

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบบริการให้มีคุณภาพ
 - กลยุทธ์ การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายระบบส่งต่อ และการสร้างความเข้มแข็งของระบบ
 - กลยุทธ์ การส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบฯ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
 - กลยุทธ์ที่ 1 การจัดอัดระกำลังปฏิบัติงานอย่างเพียงพอต่อ 24 ชั่วโมง
 - กลยุทธ์ที่ 2 การจัดหา สนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การแพทย์
 - กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร
 - กลยุทธ์ การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และการประชาสัมพันธ์
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาบุคลากรและงานวิจัย
 - กลยุทธ์ การพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

แผนเชิงกลยุทธ์ จังหวัดสงขลา

เป้าประสงค์ ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์ สำคัญ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	กลุ่ม เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีงบประมาณ)	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ บาท	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
การมีส่วนร่วม ของภาคีเครือข่าย ความ เข้มแข็ง ของระบบ EMS	เสริมสร้าง ความ เข้มแข็ง ของระบบ EMS	1. โซนแม่ข่ายประสานงานกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการร่วม ดำเนินงานให้บริการการแพทย์ ฉุกเฉิน	ทุกด้านล มีหน่วย บริการ	ประชาชน ที่มีจิตอาสา	ม.ค.-ก.ย. 52	สสจ.		สสจ.ปัตตานี
		2. ขยายความครอบคลุมหน่วยบริการ 3. พัฒนาศักยภาพหน่วยบริการที่ ซึ่งจะเป็นใหม่						
		4. พัฒนาศักยภาพหน่วยบริการ - การปฐมพยาบาลขั้นพื้นฐาน - การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ - ระบบการสื่อสาร/การใช้เครื่องมือ [*] สื่อสาร	หน่วยบริการ มีคุณภาพ การบริการ ที่เข้ม แหล่ง 3 ด้าน การห้ามเลือด การดาม การดูแล ทางเดิน หายใจ ร้อยละ 80	หน่วย บริการ ที่เข้ม แหล่ง 3 ด้าน การห้ามเลือด การดาม การดูแล ทางเดิน หายใจ ร้อยละ 80	ม.ค.-ก.ย. 52	สสจ.		สสจ.ปัตตานี

2.2 การแปลงแผนเชิงกลยุทธ์ให้เป็นแผนปฏิบัติการ

คณะกรรมการ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติทั่วทั้งระบบฯ โดยมีการระบุกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมด่างๆ อย่างชัดเจน

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ และถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติทั่วทั้งระบบฯ โดยในแผนปฏิบัติการจะมีการระบุกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงาน

ตัวอย่าง การจัดทำแผนปฏิบัติการ จังหวัดสงขลา

สสจ. โรงพยาบาลหาดใหญ่และโรงพยาบาลแม่โชน ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการ และซึ้งในการประชุมประจำเดือนของ สสจ. เพื่อให้โรงพยาบาลแม่โชนรับทราบและถือปฏิบัติ หลังจากนั้นโรงพยาบาลแม่โชนจะขยายผลการประชุมไปยังหน่วยปฏิบัติการในกำกับดูแล ตลอดจนมีการติดตามการปฏิบัติตามแผนฯ

ในกรณีที่พบว่ากิจกรรมบางอย่างไม่สามารถทำตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ได้ สสจ. จะแจ้งให้โรงพยาบาลหาดใหญ่และโรงพยาบาลแม่โชนรับทราบ เพื่อทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการ จังหวัดสกลนคร

เป้าประสงค์ ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์ สำคัญ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	กลุ่ม เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีงบประมาณ)	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ บาท	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
บุคลากร สาธารณสุข มีสมรรถนะ ตามมาตรฐาน ที่กำหนด	พัฒนา ศักยภาพ เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข ทุกระดับ ให้มีความรู้ ทักษะตาม มาตรฐาน วิชาชีพ	1. ส่งบุคลากรอบรม Paramedic N., การเตรียมผู้ป่วยส่งต่อทางอากาศ	บุคลากรใน EMS ฝ่าย การอบรม หลักสูตร ของ สพช ร้อยละ 90	พยาบาล วิชาชีพ	ธ.ค. 51-ก.ย. 52	สสจ.	50,000	สสจ./รพ.
		2. จัดอบรม ATLS จำนวน 3 รุ่น		รพ.ทุกแห่ง	ธ.ค. 51-ก.ย. 52	สสจ./รพ.ยะลา	100,000	รพ.ยะลา
		3. อบรมพื้นฟู ความรู้และทักษะให้หน่วย FR อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง/หน่วย		หน่วยทุกชีพ ทุกระดับ พยาบาล วิชาชีพ	ธ.ค. 51-ก.ย. 52		บุกฯ 2	รพ.ทุกแห่ง
		4. อบรมการใช้/บำรุงรักษาอุปกรณ์ทั่วไป การแพทย์ของหน่วยบริการทุกระดับ						
		5. จัดอบรม EMS rally ระดับจังหวัด						
		6. ศึกษาวิจัย สถานการณ์การเจ็บป่วย ฉุกเฉินและการปฐมพิจารณาการแพทย์ ฉุกเฉินของศูนย์สั่งการและหน่วย บริการการแพทย์ฉุกเฉินเมืองดัน - สถานการณ์การเจ็บป่วยฉุกเฉิน / การนำส่งผู้ป่วยใน รพ. 16 แห่ง - การปฏิบัติงานของศูนย์สั่งการ - คุณภาพทรัพยากร	วิจัย 1 เรื่อง		ม.ค. 51-ก.ย. 52	สสจ.	200,000	สสจ.
		7. ข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	รพ.ทุกแห่งขึ้น อย่างต่อเนื่อง 1 ครั้ง/ปี	รพ.ทุกแห่ง	ม.ค. 51-ก.ย. 52	รพ.		รพ.ทุกแห่ง
		8. อบรมการปฐมพยาบาลและ การช่วยชีวิตแก่บุคลากร สาธารณสุขสายสนับสนุน (ทหาร/ตำรวจ/อสม./ประชาชน)			ม.ค. 51-ก.ย. 52	รพ.		รพ.ทุกแห่ง

ตัวอย่าง การจัดทำแผนปฏิบัติการ จังหวัดขอนแก่น

สสจ. สำนักงานเลขานุการศูนย์อุบัติเหตุและวิกฤติบำบัด โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลศรีนครินทร์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร และโรงพยาบาลแม่โจน ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการ และซึ่งแจ้งให้โรงพยาบาลแม่ข่ายในแต่ละอำเภอทราบ เพื่อขยายผลไปยังหน่วยปฏิบัติการในกำกับดูแล

นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดให้หน่วยงานที่มีความชำนาญในเรื่องนั้นๆ จัดทำแผนปฏิบัติการหรือกิจกรรมต้านดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม

หน่วยงาน	กิจกรรมที่รับผิดชอบ
สำนักงานเลขานุการศูนย์อุบัติเหตุและวิกฤติบำบัด โรงพยาบาลขอนแก่น	<ul style="list-style-type: none">- ด้านวิชาการ- ด้านการจัดบริการ- ด้านการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด
สสจ. (ในฐานะสำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน)	<ul style="list-style-type: none">- ด้านความร่วมมือของเครือข่าย- ด้านการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจาก สพจ.
- วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร - โรงพยาบาลศรีนครินทร์	<ul style="list-style-type: none">- ด้านการพัฒนาบุคลากร

การประเมินด้านการเงินและทรัพยากรอื่นๆ จะพิจารณาตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ทั้งนี้มีการขอสนับสนุน ทรัพยากร และงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ เช่น JICA สสส. และ สปสช.

หมวดที่ 3 การมุ่งเน้นผู้ช่วยลูกค้าและภารกิจ (Customer Focus)

หมวดที่ 3 การมุ่งเน้นผู้ช่วยลูกค้าและภารกิจ

3.1 การสร้างความผูกพัน ให้แก่ผู้ช่วยลูกค้าและภารกิจ

3.2 การตอบรับของผู้ช่วยลูกค้าและภารกิจ

3.1 การสร้างความผูกพันให้แก่ผู้ช่วยลูกค้าและภารกิจ

คณะกรรมการส่งเสริมให้หน่วยปฏิบัติการจัดบริการที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ช่วยลูกค้าและภารกิจ โดยการสร้างวัฒนธรรมและจิตสำนึกที่ดีในการดูแลผู้ช่วยลูกค้า รวมทั้งมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ช่วยลูกค้าและภารกิจ เพื่อให้เกิดความมั่นใจและความร่วมมือในการพัฒนาระบบฯ

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการจัดบริการการแพทย์ลูกค้าที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ช่วยลูกค้าและภารกิจ ซึ่งคณะกรรมการจัดระบบบริการการแพทย์ลูกค้าตามคู่มือการจัดระบบบริการการแพทย์ลูกค้า พ.ศ. 2548 ดังนี้

ตัวอย่าง การจัดบริการการแพทย์ลูกค้า ในพื้นที่ศึกษา 6 จังหวัด

- ผู้ช่วยลูกค้าอาการรุนแรง
 - ได้รับการดูแลจากหน่วยปฏิบัติการระดับ ALS หรือ ILS ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น
 - ได้รับการดูแลจากหน่วยปฏิบัติการระดับ ALS หรือ BLS ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี ลำปาง เพชรบุรี ภูเก็ต และสงขลา
- ผู้ช่วยลูกค้าอาการไม่รุนแรง ได้รับการดูแลจากหน่วยปฏิบัติการระดับ BLS หรือ FR

พื้นที่ศึกษา ทั้ง ๖ จังหวัดยังไม่มีรูปแบบการสร้างวัฒนธรรมในการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินที่ชัดเจน หากแต่จังหวัดภูเก็ต มีรูปแบบที่นำเสนอใจคือ มีการหล่อหลอมจิตสำนึกที่ดีในการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน

ตัวอย่าง การหล่อหลอมจิตสำนึกที่ดีในการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน จังหวัดภูเก็ต

สสจ. จัดทำคำขวัญระบบฯ เพื่อหล่อหลอมจิตใจของบุคลากรในหน่วยปฏิบัติการให้มีความเป็นหนึ่งเดียว

“EMS ภูเก็ตพร้อม	พัลส์รวม
มูลนิธิ-ท้องถิ่นร่วม	หล่อหลอม
เรียนฝึกซ้อมสร้างรวม	สู้ดี ใส่งาน
ช่วยชีพไทยเทศพร้อม	สู้เหย้า ปลดภัย”

พื้นที่ศึกษาทั้ง ๖ จังหวัด ยังไม่มีรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ ในระดับจังหวัดที่ชัดเจน หากแต่ในระดับหน่วยปฏิบัติการ จังหวัดขอนแก่นมีรูปแบบที่นำเสนอใจ

ตัวอย่าง การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ จังหวัดขอนแก่น

เทศบาลตำบลเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น สร้างความสัมพันธ์กับผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ โดยการเยี่ยมบ้านของผู้ป่วยที่ประสบอุบัติเหตุและเจ็บป่วยฉุกเฉิน พร้อมหั้งมอบของขวัญเล็กๆ น้อยๆ ให้แก่ผู้ป่วย เพื่อสร้างความประทับใจในการให้บริการ

3.2 การตอบรับของผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ

คณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือให้หน่วยปฏิบัติการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ ผ่านช่องทาง การรับฟังความคิดเห็น ข้อร้องเรียน การประเมินความพึงพอใจ หรือแนวทางอื่นๆ ตามความเหมาะสมของจังหวัด ใน การจัดบริการ รวมทั้งการนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดบริการ

หมายเลขอ 1669 จัดเป็นหมายเลขที่ใช้ในการรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนทั่วประเทศ ตามที่กระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้เป็นหมายเลขรับแจ้งเรื่องร้องทุกข์ด้านการแพทย์และสาธารณสุข

ตัวอย่าง ช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ ในพื้นที่ศึกษา 6 จังหวัด

ผู้ป่วยฉุกเฉินและญาติ สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียนการให้บริการระบบฯ ผ่านหมายเลขอ 1669 นอกจากนี้สามารถ ร้องเรียนเกี่ยวกับการให้บริการได้โดยตรงกับหน่วยปฏิบัติการ และโรงพยาบาลที่นำส่งผู้ป่วย

สำหรับการดำเนินการต่อข้อร้องเรียน พบร่วมกับผู้ป่วยฯ ทราบถึงสาเหตุและสั่งการ เมื่อมีการทำงานผิดพลาด หรือบกพร่อง จะมีการจัดประชุมเฉพาะกิจ มีการสอบถามถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไข เพื่อนำไปเสนอในที่ ประชุมระดับจังหวัด หากปัญหาเกิดจากหน่วยปฏิบัติการหรือโรงพยาบาลที่หน่วยปฏิบัติการนำส่งผู้ป่วย จะแจ้งไปยังหน่วยงาน ที่หน่วยปฏิบัติการนั้นสังกัด เพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด ยังไม่มีรูปแบบการสำรวจความพึงพอใจในระดับจังหวัดที่ชัดเจน หากแต่จังหวัดขอนแก่นมีการ สำรวจความพึงพอใจของผู้ป่วยฉุกเฉินในรูปแบบของงานวิจัย

ตัวอย่าง งานวิจัยการสำรวจความพึงพอใจของผู้ป่วยฉุกเฉิน จังหวัดขอนแก่น

- งานวิจัย ในปี 2551 ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อหน่วยปฏิบัติการระดับ อปท. ของจังหวัดขอนแก่น ในด้านการ ช่วยเหลือการดูแลผู้ป่วยหรือบำบัดเจ็บเบี้องด้น ผู้ป่วยดิจิกาน รถรับส่งผู้ป่วย และอุปกรณ์ในการช่วยเหลือ โดยใช้แบบสอบถาม ผู้ป่วยฉุกเฉินหรือญาติที่ได้รับการบริการนำส่งโดยหน่วยปฏิบัติการระดับ อปท. ในจังหวัดขอนแก่น

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีรูปแบบการนำข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ และนำมาปรับปรุงกระบวนการให้บริการ คือในกรณีที่มีข้อเสนอแนะ หรือข้อร้องเรียนจากผู้ป่วยดูกันเฉินและญาติ เรื่องดังกล่าวจะหยิบยกมานำเสนอในที่ประชุมระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบฯ ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง การนำข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ

เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดบริการ จังหวัดขอนแก่น

มีการรวบรวม วิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอในที่ประชุม EMS Day เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาระบบฯ

เวทีการประชุม EMS Day จังหวัดขอนแก่น

* เวทีประชุม EMS Day เป็นการประชุมเครือข่ายระบบฯ ประจำเดือน ของจังหวัดขอนแก่น โดยมีผู้อำนวยการศูนย์อุบัติเหตุ และวิกฤตินำhead โรงพยาบาลขอนแก่น เป็นประธาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบฯ ทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชนเข้าร่วม

หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement Analysis and Knowledge Management)

หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

4.1 การวัดผลการดำเนินงาน

4.2 การจัดการสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดการความรู้

4.1 การวัดผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการ มีการวัด วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูล สารสนเทศ รวมทั้งมีการทบทวนและประเมินผล เพื่อปรับปรุงกระบวนการ อย่างมีระบบ

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการวัดผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของ สพด. สำหรับจังหวัดขอนแก่น มีการพัฒนาการ วัดผลการดำเนินงานเพิ่มเติมจาก สพด. ที่มุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของหน่วยปฏิบัติการ ประกอบด้วย 13 ตัว

ตัวอย่าง การวัดผลการดำเนินงาน จังหวัดขอนแก่น

มีการวัดผลการดำเนินงานตามดัวซึ่งวัด 2 แหล่ง ดังนี้

1. ดัวซึ่งวัดจาก สพจ. (ปี 2552) ได้แก่

- 1.1 ร้อยละผลการดำเนินงานการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน
- 1.2 ร้อยละความถูกต้องในการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินตามระดับความรุนแรง (E U และ N)
- 1.3 มีการประชุม Peer Review Dead Case หรือ Interest case ระหว่างโรงพยาบาล เพื่อสรุปสถานะและแก้ไขในระดับจังหวัดหรือถ้ากว่าระดับจังหวัดตามความเหมาะสม
- 1.4 ร้อยละของโรงพยาบาล 90 เดียงขึ้นไปจัดเตรียมทีมแพทย์และพยาบาลที่ห้องฉุกเฉิน เพื่อพร้อมรับผู้ป่วยในภาวะวิกฤติ
- 1.5 ร้อยละของโรงพยาบาลที่มีการทำหนังสือรายงานการได้รับการประเมินและให้การรักษาโดยแพทย์ตามระดับความเร่งด่วน โดยเน้นผู้ป่วยฉุกเฉิน รหัสแดงหรือ E = Emergency ตามระยะเวลาที่โรงพยาบาลนั้นกำหนด
- 1.6 ร้อยละความถูกต้องในการปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉินของบุคลากรทุกระดับในด้านการดูแลทางเดินหายใจ การห้ามเลือด และการดามกระดูก

2. ดัวซึ่งวัดของจังหวัด ได้แก่

- 2.1 สัดส่วนของ FR: ALS+BLS เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนและความเกณฑ์ที่กำหนด
- 2.2 ร้อยละของการรับแจ้งเหตุ ทาง 1669
- 2.3 อัตราความพึงพอใจของผู้รับบริการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน
- 2.4 รับแจ้ง-สั่งการ น้อยกว่า 2 นาที
- 2.5 สั่งการ-ออกจากรถ น้อยกว่า 60 วินาที
- 2.6 ออกรถ ถึงที่เกิดเหตุ Response Time น้อยกว่า 10 นาที
- 2.7 เวลา ณ จุดเกิดเหตุ น้อยกว่า 10 นาที
- 2.8 จากที่เกิดเหตุถึงโรงพยาบาลน้อยกว่า 10 นาที
- 2.9 อัตราการกลับมามีสัญญาณชีพ ของผู้ป่วยที่ทำ CPR จากจุดเกิดเหตุ
- 2.10 สัดส่วนความครอบคลุมของการให้บริการการแพทย์ต่อประชากร
- 2.11 ร้อยละของผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม ตามความจำเป็นในเรื่องการดูแลทางเดินหายใจ การให้สารน้ำ การห้ามเลือด และการดามกระดูก
- 2.12 ร้อยละของผู้บาดเจ็บในเขตเมืองที่มา ER ด้วยระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน
- 2.13 ร้อยละของ อปท. ที่เข้าร่วมจัดบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงาน พนวจังหวัดขอนแก่นและภูเก็ต มีรูปแบบที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นการประชุมประจำเดือนที่มีผู้บริหารจนถึงผู้ปฏิบัติการเข้าร่วม เพื่อนำผลการดำเนินงานที่ได้จากการดำเนินงานทั่วทั้งส่วนราชการทบทวนเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินงาน

ตัวอย่าง การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงาน

จังหวัดขอนแก่น

สำนักงานเลขานุการศูนย์อุบัติเหตุและวิกฤติบำบัด โรงพยาบาลขอนแก่น ใช้เวทีการประชุม EMS Day วิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดของ สพฐ. และของจังหวัด เช่น วิเคราะห์และทบทวน ตัวชี้วัดของจังหวัด นำมาแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงสถานะการดำเนินงานของหน่วยปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้หน่วยปฏิบัติการที่มีผลการดำเนินงานหรือแนวปฏิบัติที่ดี นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา และปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้ผ่านเกณฑ์ของตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง

4.2 การจัดการสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการความรู้

คณะกรรมการ มีกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศ ซอฟแวร์และฮาร์ดแวร์ที่จำเป็นให้มีคุณภาพ และพร้อมใช้งาน รวมทั้งการสร้างและจัดการความรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบฯ

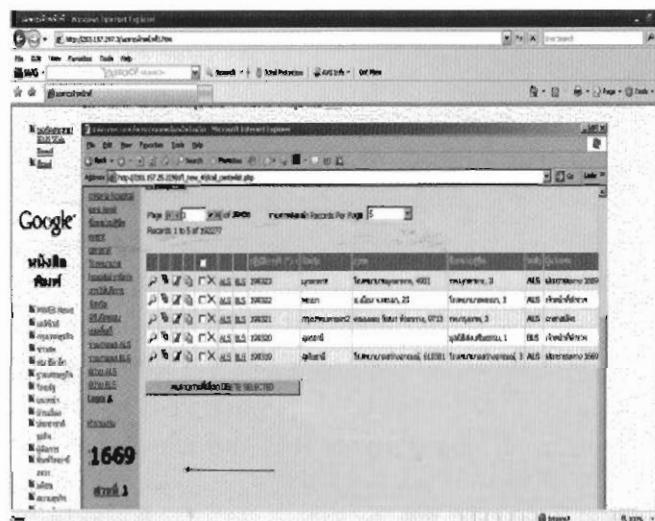
พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบเอกสาร

2. การจัดเก็บข้อมูลลงในโปรแกรม

2.1 โปรแกรมของ สพฉ. ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี ลำปาง เพชรบุรี ภูเก็ต และสงขลา

2.2 โปรแกรมบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 และ 12 ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น

โปรแกรมบันทึกการปฏิบัติงานของ สพฉ.

ด้วยย่าง การบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศ จังหวัดขอนแก่น

ใช้รูปแบบการจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบเอกสาร โดยการจัดเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกการรับแจ้งเหตุและลั่งการและแบบบันทึกการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติการแยกตามระดับ ALS BLS และ FR และยังจัดเก็บสรุปข้อมูลผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยปฏิบัติการในแต่ละเดือน

นอกจากนี้ยังจัดเก็บข้อมูลโดยการบันทึกลงในโปรแกรมระบบฯ เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 และ 12 ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีทั้งส่วนที่สามารถเชื่อมโยงกับโปรแกรมของ สพช. และส่วนที่เพิ่มเติมสำหรับเก็บข้อมูลตัวชี้วัดที่จังหวัดขอนแก่นพัฒนาเพิ่มเติม

* โปรแกรมระบบฯ เขตตรวจราชการที่ 10 และ 12 เป็นโปรแกรมที่ใช้บันทึกข้อมูลการดำเนินงานระบบฯ ใน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด อุดรธานี หนองบัวลำภู เลยและหนองคาย

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีรูปแบบการจัดการความรู้ของระบบฯ ในลักษณะที่เป็นความรู้ที่แฟรงอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) สำหรับการจัดการความรู้ของระบบฯ ในลักษณะที่เป็นความรู้ที่เป็นเอกสารวิชาการ ตำราหรือคู่มือปฏิบัติงาน (Explicit Knowledge) จังหวัดขอนแก่นและภูเก็ต มีรูปแบบที่น่าสนใจ

ด้วยย่าง การจัดการความรู้ของระบบฯ ในลักษณะที่เป็นความรู้ที่แฟรงอยู่ในตัวบุคคล จังหวัดลำปาง

สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุมในเวทีวิชาการต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนความรู้และนำไปพัฒนาปรับปรุงระบบฯ ต่อไป

**ตัวอย่าง การจัดการความรู้ของระบบฯ ในลักษณะที่เป็นความรู้ที่เป็น
เอกสารวิชาการ ตำราหรือคู่มือปฏิบัติงาน**
จังหวัดขอนแก่น

ด้วยความร่วมมือของ WHO และ JICA ส่งผลให้สำนักงานเลขานุการศูนย์อุปัจจุบันและวิกฤติบำบัด โรงพยาบาลขอนแก่น จัดตั้งโครงการส่งเสริมงานวิจัยและดำรง รวมทั้งการศึกษาดูงานระบบฯ อย่างต่อเนื่อง

ดังจะเห็นว่า ในปี 2550 ได้มีบุคลากรจากโรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลครินทร์ แอนด์วิชวล และการสาธารณสุขสิรินธร เดินทางไปศึกษาดูงานระบบฯ ที่ประเทศไทย ประเทศสหราชอาณาจักร ส่งผลให้เกิดการจัดการความรู้ในรูปแบบของคู่มือหลักสูตรการเตรียมความพร้อม ด้านการแพทย์ในสถานการณ์สาธารณภัย (พพก.)

หมวดที่ ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce)

หมวดที่ ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร

5.1 ความผูกพันของบุคลากร

5.2 สภาพแวดล้อมของบุคลากร

5.1 ความผูกพันของบุคลากร

คณะกรรมการ มีการสร้างความผูกพันกับบุคลากร โดยพิจารณาการจ่ายค่าตอบแทนตามความสามารถและภาระหน้าที่ของบุคลากร มีการสร้างแรงจูงใจ โดยการยกย่อง ชมเชยและให้รางวัล รวมทั้งมีการพัฒนาบุคลากรและผู้นำ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

พื้นที่ศึกษาทั้ง ๖ จังหวัด มีการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากรในรูปแบบที่แตกต่างกัน

ตัวอย่าง การสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากร

จังหวัดเพชรบูรณ์

สสจ. มอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้แก่หน่วยปฏิบัติการระดับ FR ที่มีการดำเนินงานที่ดี ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อบต.โพไร่หวาน อบต.ไร่ส้ม และ ทド.หัวสะพาน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ตัวอย่าง การพัฒนาบุคลากร

จังหวัดอุบลราชธานี

นายแพทย์ สสจ. ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีพัฒนาระบบการปฏิบัติงานที่ดี ภายใต้อุดมการณ์ “คุณธรรม เสียสละ สามัคคี มีวินัย” จึงได้วัดทำหลักสูตร “อบรม การเสริมสร้างอุดมการณ์ หน่วยกู้ชีพเฉลิมราชย์ 60 ปี จังหวัด อุบลราชธานี” ซึ่งเป็นหลักสูตรการอบรมต่อเนื่องกับหลักสูตร EMT-B อบรมให้แก่หน่วยปฏิบัติการ 45 หน่วย ระหว่างวันที่ 1-29 กันยายน พ.ศ. 2549 ที่ศูนย์ฝึกกองร้อยเครื่องยิงหนัก กรมทหารราบที่ ๖ ค่ายสรรพสิทธิประสงค์

5.2 สภาพแวดล้อมของบุคลากร

คณะกรรมการ มีการสนับสนุนและประสานความร่วมมือกับหน่วยปฏิบัติการ ในการบริหารขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากรตามที่ สพน. กำหนด มีการสร้างบรรยายการการทำงานที่ดีให้แก่บุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง มีการจัดบริการและสวัสดิการ ที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการจัดอัตรากำลังของบุคลากรให้ปฏิบัติงาน ตลอด 24 ชั่วโมง 2 รูปแบบ

1. ปฏิบัติตามมาตรฐานของ สพน. โดยก่อนการเข้าประจำเมืองมีการกำหนดให้แต่ละหน่วยปฏิบัติการสรรหาบุคลากร จำนวน 10 คน หมุนเวียนสับเปลี่ยนปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งนี้หากหน่วยปฏิบัติการมีข้อจำกัดด้านบุคลากร จะมีการปรับข้อจำกัดดังกล่าวด้วยวิธีการค่า ฯ เช่น อบต.หนองpong จังหวัดเพชรบูรี บุคลากรจะพกภาระติดตาม ตัวเสมอ เพื่อสื่อสารถึงกันในช่วงเวลาที่ต้องออกไปรับผู้ป่วยฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ
2. สร้างแนวคิดในการบริหารจัดการหน่วยปฏิบัติการระดับจังหวัด เช่น จังหวัดอุบลราชธานี

ตัวอย่าง การจัดอัตรากำลังของบุคลากร

จังหวัดอุบลราชธานี

แนวคิดของนายแพทย์ สสจ. บริหารจัดการหน่วยปฏิบัติการโดยให้หน่วยปฏิบัติการ 1 หน่วย ดูแลประชากร 40,000 คน ประกอบด้วยบุคลากร 6 คน ปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง เฉลี่ยวันละ 4 ครั้ง

พื้นที่ศึกษา ห้อง 6 จังหวัด มีการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีให้แก่บุคลากร ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการภายในหรือความพร้อมในด้านงบประมาณขององค์กร

**ตัวอย่าง การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีให้แก่บุคลากร
โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น**

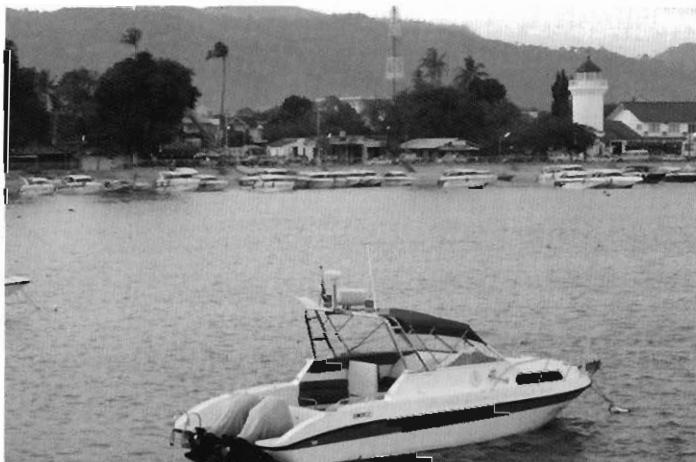
มีการแยกห้องสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินออกจากแขวง ER เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

บรรยากาศการทำงาน โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น

ตัวอย่าง การสร้างบรรยายการการทำงานที่ดีให้แก่บุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

มีการจัดสร้างศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้การช่วยเหลือทั้งทางบกและทางน้ำ ภายในศูนย์ฯ ประกอบด้วยอุปกรณ์สื่อสาร และที่พักของบุคลากร ภายในออกเป็นสถานที่สำหรับจอดรถภูซีพและรถภูภัย ข้างหน้าศูนย์ฯ เป็นท่าเทียบเรืออ่าวล่อง ซึ่งมีเรือเร็ว ของศูนย์ฯ จอดอยู่ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากร และสามารถให้บริการได้ครอบคลุม

ศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว อบจ.ภูเก็ต

ตัวอย่าง การสร้างบรรยายการการทำงานที่ดีให้แก่บุคลากร จังหวัดอุบลราชธานี

สสจ. มีการจัดตั้งมูลนิธิการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อเป็นสวัสดิการแก่บุคลากร ซึ่งได้รับผลกระทบจากการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยภูซีพเฉลิมราชย์ 60 ปี สนับสนุนการดำเนินงานระบบฯ สนับสนุนด้านการศึกษา ค้นคว้า ฝึกอบรม พัฒนาบุคลากร และการดำเนินการสาธารณูปโภค

หมวดที่ 6 กรรมดิกระบวนการ (Work Processes)

หมวดที่ 6 การจัดกระบวนการ

6.1 ระบบงาน

6.2 กระบวนการทำงาน

6.1 ระบบงาน

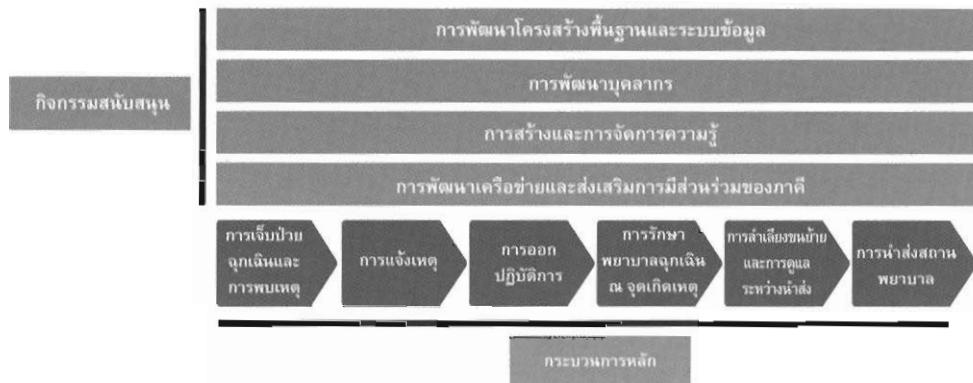
คณะกรรมการ มีการสนับสนุนและประสานความร่วมมือให้หน่วยปฏิบัติการหรือหน่วยงานที่ส่งผลต่อการจัดบริการระบบฯ วางแผนงานและกระบวนการช่วยเหลือผู้ป่วย ณ จุดเกิดเหตุ เพื่อตอบสนองและสร้างคุณค่าแก่ผู้ป่วยฉุกเฉิน รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด นำกรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ. 2551-2555 ของ สพฉ. มาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้กระบวนการหลัก 6 ขั้นตอน ประสบความสำเร็จ หากแต่ในแต่ละจังหวัดมีการนำไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทที่แตกต่างกัน

ตัวอย่าง การวางแผนงานและกระบวนการช่วยเหลือผู้ป่วย ณ จุดเกิดเหตุ

จังหวัดภูเก็ต

คณะกรรมการของ สสจ. ได้นำกรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติของ สพช. มาปรับใช้ในการวางแผนงานและนัดกรรมด้านการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ เพื่อให้กระบวนการหลัก 6 ขั้นตอนประสบความสำเร็จ (ดังแสดงในรูป)

รูประบบงาน (Work System) ระบบฯ ดัดแปลงจาก ตัวแบบการจัดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Model) ของ พอร์กเตอร์ (WHO, 2549)

เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการภายใน และกระบวนการภายนอกของระบบฯ จังหวัดภูเก็ต พบร่วมกระบวนการภายใน มีการส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในฐานะภาคีเครือข่าย (Partner) ได้แก่ สสจ. โรงพยาบาลส์ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) อบจ. เทศบาล อบต. สถานีอนามัย และมูลนิธิ ซึ่งหน่วยงานข้างต้นล้วนมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนระบบฯ

กระบวนการภายนอก มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในฐานะภาคีสนับสนุน (Collaborator) เช่น หน่วยบินรักษาความปลอดภัยทางทะเล กองทัพเรือ (ทัพเรือภาคที่ 3) หน่วยรักษาความปลอดภัยทางทะเล หาดป่าตอง (ทัพเรือภาคที่ 3) ฯลฯ ร่วมสนับสนุนการพัฒนาระบบฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

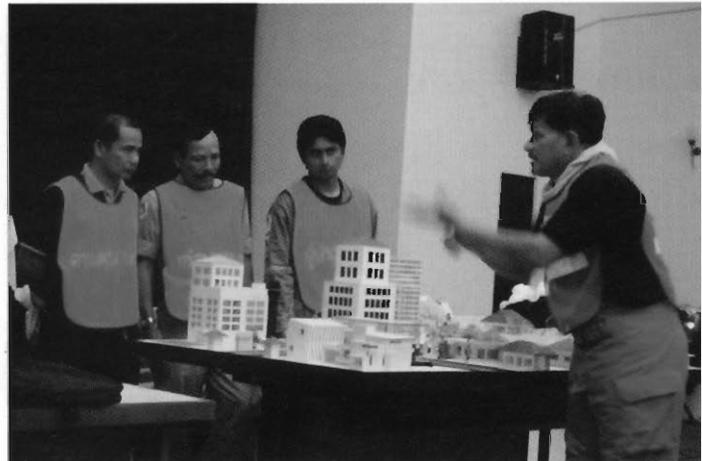
* กระบวนการหลัก 6 ขั้นตอน ได้แก่ การเข้ามาร่วมดุกเดินและการพบเหตุ (Detection) การแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือ (Reporting) การออกปฏิบัติการของหน่วยการแพทย์ฉุกเฉิน (Response) การรักษาพยาบาลฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ (On scene care) การลำเลียงหน้าที่ และการคุ้มและระหว่างนำส่ง (Care in transit) และการนำส่งสถานพยาบาล (Transfer to definitive care)

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการเตรียมความพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น โดยส่วนใหญ่มี ปก. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก นอกจากนี้ในบางจังหวัดยังมีหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบหลักในบางสถานการณ์ เช่น จังหวัดภูเก็ต

ตัวอย่าง การเตรียมความพร้อมในภาวะภัยพิบัติ

จังหวัดภูเก็ต

สสจ. จัดทำโครงการอบรมหลักสูตรการจัดการเหตุฉุกเฉิน เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการรับมือกับภัยพิบัติ ได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้หลักการการวางแผน การเตรียมอุปกรณ์และการฝึกซ้อมหรืออบรม

การเตรียมความพร้อมในภาวะภัยพิบัติ จังหวัดภูเก็ต

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการเตรียมความพร้อมในการเกิดอุบัติเหตุหมู่ โดยส่วนใหญ่มีโรงพยาบาล เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ด้วยการชี้อุบัติเหตุกลุ่มชน จังหวัดขอนแก่น

มีการจัดอบรมและนำความรู้ที่ได้รับสู่การปฏิบัติในสถานการณ์ฉุกเฉิน ให้แก่หน่วยปฏิบัติการระดับ FR ของ อปท. และ มูลนิธิในเขตอำเภอเมือง โดยมีผู้ควบคุมและตูดแลการฝึกซ้อมจากผู้อำนวยการศูนย์อุบัติเหตุและวิกฤติบ้านดัง โรงพยาบาลขอนแก่น ผู้บริหารจากโรงพยาบาลศรีนครินทร์ และคณาจารย์จากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

การชี้อุบัติเหตุกลุ่มชน จังหวัดขอนแก่น

6.2 กระบวนการทำงาน

คณะกรรมการ มีการสนับสนุนและประสานความร่วมมือให้หน่วยปฏิบัติการหรือหน่วยงานที่ส่งผลต่อการจัดบริการระบบฯ ออกแบบกระบวนการทำงานและนำกระบวนการที่สำคัญดังกล่าวไปปฏิบัติ ควบคุม ดิดตามผล รวมทั้งการปรับปรุงกระบวนการทำงานที่สำคัญ เพื่อสร้างคุณค่าแก่ผู้ป่วยฉุกเฉิน และทำให้ระบบฯ ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

พื้นที่ศึกษาทั้ง 6 จังหวัด มีการออกแบบกระบวนการทำงานและนำกระบวนการที่สำคัญไปปฏิบัติ ทั้งนี้หากวิเคราะห์ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ. 2551-2555 ของ สพน. จะมีรูปแบบที่แตกต่างกัน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรวมทั้งระบบข้อมูลสารสนเทศทางการแพทย์ฉุกเฉิน

ด้วยร่าง การออกแบบกระบวนการทำงาน

จังหวัดอุบลราชธานี

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของห้องกิน ด้วยการประสานไปยังหน่วยงานต่างๆ พบว่า คณะผู้บริหารระดับสูงของ สสจ. ประสานความร่วมมือกับ นายก อบจ. ผลักดันให้เกิดโครงการเข้ารอดพยายามลดฉุกเฉินพร้อมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น จำนวน 60 คัน

นอกจากนี้ นายก อบต. โอมประดิษฐ์ ได้ผลักดันระบบฯ เป็นหนึ่งในการกิจขององค์กรที่ให้บริการประชาชนในพื้นที่ โดยจัดตั้งบุบบารมณ์สำหรับชื่อรอดภัยและติดตั้งอุปกรณ์การแพทย์ 1 คัน งบปรับปรุงและบำรุงยานพาหนะ (ปีงบประมาณ 2550) งบประมาณสำหรับชื่อเวชภัณฑ์และครุภัณฑ์ และส่งบุคลากร 6 คน อบรมหลักสูตร EMT-B 5 คน และ FR 1 คน ทั้งหมดเป็นพนักงานชั่วคราวของ อบต. และได้รับเงินเดือน 5,530 บาทต่อเดือน

ศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉิน อบต.โอมประดิษฐ์ อำเภอโนนไทย จังหวัดอุบลราชธานี

ตัวอย่าง การออกแบบกระบวนการการทำงาน

จังหวัดสกลนคร

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้วยการประสานไปยังหน่วยงานต่างๆ พบว่า คณะกรรมการระดับสูงของ สสจ. ร่วมกับหัวหน้า ศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ โรงพยาบาลหาดใหญ่ ประสานความร่วมมือกับ นายนก อบจ. ซึ่งมีการจัดทำโครงการจัดหารถดูพยาบาล พร้อมอุปกรณ์ทางการแพทย์ สำหรับรับส่งผู้ป่วยประจำตำบลลอยู่แล้ว เพื่อสนับสนุนให้แก่ อปท. ที่มีความพร้อมในการขึ้นทะเบียน เป็นหน่วยปฏิบัติการ

ปัจจุบัน มีการสนับสนุนรถดูพยาบาล พร้อมอุปกรณ์ทางการแพทย์ ทั้งสิ้น 55 คัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการ รวมทั้งระบบการเงินการคลัง

ตัวอย่าง การออกแบบกระบวนการการทำงาน

จังหวัดสกลนคร

การใช้งบประมาณ เพื่อพัฒนาระบบฯ ในภาพโฉน พบว่า สสจ. จัดระบบการให้บริการผู้ป่วยฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ ในรูปแบบ โซนบริการ 4 โซน ได้แก่ โซนเพื่องฟ้า ลีลาวดี ชุมแดง และกระดังงา โดยแต่ละโซนจะได้รับงบประมาณสนับสนุนในการบริหาร กายในโซน โซนละ 100,000 บาท เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดอบรม การประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

ตัวอย่าง การออกแบบกระบวนการทำงาน

จังหวัดลำปาง

การหารูปแบบบริหารงบประมาณที่ยืดหยุ่น พนบฯ คณะผู้บริหารของเทศบาลนครลำปาง ได้เปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานของหน่วยปฏิบัติการให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยบริหารจัดการในรูปแบบของมูลนิธิ อปพร. เทศบาลนครลำปาง ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการบริหารจัดการงบประมาณ ดังจะเห็นได้ว่าในปี 2551 ได้ดังงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิ จำนวน 600,000 บาท

มูลนิธิ อปพร. เทศบาลนครลำปาง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผู้ปฏิบัติการ

ตัวอย่าง การออกแบบกระบวนการการทำงาน จังหวัดขอนแก่น

การพัฒนาผู้ปฏิบัติการ พ布ว่า จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดแรกของประเทศไทยที่มีการจัดกิจกรรม EMS Rally ระหว่างวันที่ 29-30 มีนาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นความร่วมมือของโรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลศรีนครินทร์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร และ สสจ. โดยได้รับงบประมาณจาก สปสช. และสำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข กิจกรรมดังกล่าว เป็นการพัฒนาฐานะแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สำหรับบุคลากรในระบบฯ โดยการรวมเอา ความรู้ทางวิชาการและกิจกรรมสันทนาการไว้ด้วยกัน เพื่อให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างและจัดการความรู้ (วิจัยและพัฒนา)

ตัวอย่าง การออกแบบกระบวนการการทำงาน จังหวัดภูเก็ต

การสร้างและจัดการความรู้ พ布ว่า คณบุริหารระดับสูงของ สสจ. ได้เปิดศึกษาดูงานระบบฯ ที่ประเทศสวีเดน และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจัดทำคู่มืออุบัติภัยหมุ่ด้านการแพทย์ จังหวัดภูเก็ต (Phuket Major Incident Medical Management and Support)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาเครือข่ายและส่งเสริมบทบาทภาคี

ตัวอย่าง การออกแบบกระบวนการทำงาน

จังหวัดขอนแก่น

การพัฒนาเครือข่ายในระดับหน่วยปฏิบัติการ พ布ว่า สำนักงานเลขานุการศูนย์อุบัติเหตุและวิกฤติบำบัด โรงพยาบาลขอนแก่น ได้ก่อตั้งจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการของ อปท. ที่ดำเนินการร่วมกับ จังหวัดขอนแก่น ในระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2544 - 1 สิงหาคม พ.ศ. 2548 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้อปท. เป็นผู้ดำเนินงานด้านบริหาร จัดระบบประกันสุขภาพระดับพื้นที่ และสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบทั้งในระดับประเทศ

การทดลองจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการของ อปท. จังหวัดขอนแก่น

ตัวอย่าง การออกแบบกระบวนการทำงาน

จังหวัดภูเก็ต

การประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่าย พ布ว่า อบต. ศรีสุนทร จัดทำโครงการความร่วมมือกับมูลนิธิกุศลธรรมภูเก็ต ในการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ เนื่องจาก อบต. ศรีสุนทร ขาดความพร้อมในการจัดหารรถกู้ชีพ อุปกรณ์ทางการแพทย์และบุคลากร จึงจัดทำข้อตกลงกับมูลนิธิกุศลธรรมภูเก็ตในการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการบริเวณด้านหน้าของ อบต. ศรีสุนทร และออกแบบการเมื่อได้รับคำสั่งจากศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ

ตัวอย่าง การออกแบบกระบวนการทำงาน จังหวัดอุบลราชธานี

การประสานความร่วมมือของท้องถิ่น 4 แห่ง พบร่วมกัน หัวหน้าสถานีอนามัยโคลกสมบูรณ์ อ.สว่างวีระวงศ์ เลิศเทียนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นเนื่องจากในพื้นที่ไม่มีโรงพยาบาลประจำอำเภอ และพื้นที่มีภัยอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้ง จึงเกิดแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการวีระวงศ์

หลังจากนั้นจึงนำเสนอด้วยการพัฒนาหน่วยปฏิบัติการวีระวงศ์ ให้แก่ อบต. 4 แห่ง ได้แก่ อบต.แก่งโคน อบต.บุ่งมะแดง อบต.ท่าช้าง และ อบต.สว่าง เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับบริหารจัดการหน่วยปฏิบัติการ

โดยสถานที่ดังของหน่วยปฏิบัติการได้กำหนดให้สถานีอนามัยโคลกสมบูรณ์เป็นสถานที่ดัง เนื่องจากเป็นจุดศูนย์กลางของอบต. ทั้ง 4 แห่ง และมีหัวหน้าสถานีอนามัยโคลกสมบูรณ์ ทำหน้าที่อำนวยการและบริหารจัดการ จัดหารถภูชีพ อุปกรณ์สื่อสาร และวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนความคุ้มครองจากการ จำนวน 12 คน

หน่วยปฏิบัติการวีระวงศ์ อ.สว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี

នគរណី ៣ ផលផែវ (Results)

คณะกรรมการฯ ดำเนินงานตามด้วยวัดของ สพน. หรือด้วยวัดที่จังหวัดกำหนดขึ้นเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาระบวนการสามารถดูรายละเอียดตัวชี้วัดได้ในหมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

นิยามศัพท์

คณะกรรมการ

หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล

วิศวทัศน์

หมายถึง กิจทางที่จังหวัดจะดำเนินงานระบบฯ ในอนาคต

พันธกิจ

หมายถึง หน้าที่โดยรวมของหน่วยงานด่างๆ ที่ต้องการบรรลุวัตถุประสงค์ของระบบฯ

ค่านิยม

หมายถึง พฤติกรรมที่คาดหวังให้บุคลากรในระบบฯ มีแนวทางในการปฏิบัติดนในกิจทางเดียวกัน เช่น การมีจิตอาสา การทำงานเป็นทีม เป็นต้น

ผู้บริหารระดับสูง

หมายถึง ผู้บริหารจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในฐานะสำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน หรือผู้บริหารจากโรงพยาบาลในฐานะศูนย์รับแจ้งเหตุและส่งการ หรืออาจเป็นผู้บริหารระดับสูงจาก 2 หน่วยงานร่วมกัน

โรงพยาบาลแม่โจน

หมายถึง โรงพยาบาลที่ทำหน้าที่ดูแลภาระรวมของโซนบริการ ซึ่งในแต่ละจังหวัดอาจจะมีความแตกต่างกัน เช่น จังหวัดสงขลา มีโรงพยาบาลที่ทำหน้าที่เป็นโรงพยาบาลแม่โจน 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลรัตนโกส米 โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชินีนาถ อำเภอหาดทิ没能 และโรงพยาบาลระโนด

โรงพยาบาลแม่ข่าย

หมายถึง โรงพยาบาลที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้ความรู้ทางวิชาการ เช่น การจัดอบรม FR การอบรมพื้นฟู เป็นต้น แก่หน่วยปฏิบัติการระดับ BLS หรือ FR ในพื้นที่รับผิดชอบ

สำนักงานเลขานุการศูนย์อุบัติเหตุและวิกฤติบำบัด ดังอยู่ที่โรงพยาบาลขอนแก่น ทำหน้าเป็นศูนย์ผลิตและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้าน อุบัติเหตุ ศูนย์วิชาการและวิจัยด้านอุบัติเหตุ รวมทั้งพัฒนาระบบฯ ของจังหวัดขอนแก่น

ข้อมูล

หมายถึง รายงานจากแบบบันทึกการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติการและแบบบันทึกของศูนย์รับแจ้งเหตุและส่งการ

สารสนเทศ

หมายถึง รายงานการสรุปผลการดำเนินงานประจำเดือนของจังหวัด

การสร้างความมุกพัน

หมายถึง การสร้างความพึงพอใจในการทำงานให้แก่บุคลากร เช่น การจ่ายค่าตอบแทนตรงตามกำหนด การสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเอง การให้รางวัล เป็นต้น

คำย่อ

สสส.	คือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
สปสช.	คือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สพฐ.	คือ สถาบันการแพทย์จุฬาภรณ์แห่งชาติ
สสจ.	คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
ปก.	คือ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
อปท.	คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อบต.	คือ องค์กรบริการส่วนตำบล
ทด.	คือ เทศบาลตำบล
อปพร.	คือ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
ALS	คือ หน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินระดับสูง
ILS	คือ หน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินระดับพื้นฐาน ประเภทที่ 1
BLS	คือ หน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินระดับพื้นฐาน ประเภทที่ 2
FR	คือ หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น
EMT-I	คือ เจ้าหน้าที่เวชกรฉุกเฉินระดับกลาง
EMT-B	คือ เจ้าหน้าที่เวชกรฉุกเฉินระดับพื้นฐาน
JICA	คือ องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น
WHO	คือ องค์กรอนามัยโลก
ER	คือ ห้องฉุกเฉิน

เอกสารอ้างอิง

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. กระทรวงสาธารณสุข. 2551. เกณฑ์คุณภาพครือข่ายบริการปฐมภูมิ. กรุงเทพฯ. 73 หน้า
สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. 2552. เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ ปี 2552. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ: เหรียญทอง เบส อ็อฟ เดอะ เนชั่น.

สำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน. 2548. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข: คู่มือการจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน
พ.ศ. 2548. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: L.T.Press Co.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2551. ความเป็นมาของ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. [ออนไลน์]
เข้าถึงได้จาก: <http://www.dld.go.th/manage/data/doc/stqa.pdf> 2009-2010 Baldrige National Quality Program: Criteria for
Performance Excellence. เข้าถึงได้จาก: <http://www.baldrige.nist.gov>

คณะวิจัย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	อีเมล์
1.	ดร. รุ่งชนา สินchara อัลัย	หัวหน้าโครงการ	runchana.s@psu.ac.th
2	ผศ.ดร.นภิสพร มีมงคล	หัวหน้าโครงการย่ออย KPIs	napisporn.m@psu.ac.th
3.	ดร.ชนิษฐา ชูสุข	หัวหน้าโครงการย่ออย Model	chanisada.c@psu.ac.th
4.	นายนาถพงษ์ เสนียร์ดันประยูร	นักวิจัย KPIs	natka_s@hotmail.com
5.	นายวีระวัฒน์ อุ่นเสน่หา	นักวิจัย KPIs	tonkimsci@hotmail.com
6.	น.ส. จันทิมา วิริบันนันทวงศ์	นักวิจัย Model	j_jadai@hotmail.com
7.	น.ส. นริสสา พัฒนประชารวงศ์	นักวิจัย Model	narissa.p@hotmail.com
8.	น.ส. ฟาริดา หลำเป็ลสึะ	นักวิจัย Model	fari-mai@hotmail.com
9.	น.ส. พรเพ็ญ วงศ์พจน์	เจ้าหน้าที่การเงิน	pornpen.w@psu.ac.th
10.	น.ส. มรกต ปานกำเหนิด	เจ้าหน้าที่ธุรการ	morakot78@hotmail.com

พิมพ์ครั้งที่ ๑๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

00007396

แนวทางการดำเนินงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ก่อนถึงโรงพยาบาล ระดับจังหวัด

โครงการการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

ก่อนถึงโรงพยาบาลของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อพัฒนาสู่ระบบต้นแบบ และการพัฒนาระบบด้านนี้ชี้วัดหลักของระบบฯ

สนับสนุนโดย แผนงานร่วมสร้างเสริมสุขภาพกับระบบหลักประกันสุขภาพด้านหน้า (ผรส.)